

СПРАВА «ПОПОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF POPOV v. UKRAINE)

(Заява № 20817/24)

Стислий виклад рішення від 23 жовтня 2025 року

У період з 21 травня 2020 року до 14 травня 2021 року заявник отримував допомогу по безробіттю. У червні 2023 року Закарпатський обласний центр зайнятості (далі — центр зайнятості) подав позов проти заявника, вимагаючи відшкодування 104 943 українських гривень (приблизно 2 500 євро) як неправомірно отриманої допомоги по безробіттю, стверджуючи, що заявник надав неправдиву інформацію, оскільки одночасно отримував інший вид соціальної допомоги — за догляд за дитиною з інвалідністю. Заявник стверджував у судах, що фінансова допомога на дитину з інвалідністю не є його доходом і не впливає на право на отримання допомоги по безробіттю. Заявник також наголошував, що позов був поданий поза межами строку позовної давності, що було окремою підставою для відмови у позові. Суд першої інстанції відмовив у задоволенні позову, мотивуючи це тим, що центр зайнятості не довів, що заявник діяв недобросовісно, тоді як центр зайнятості не перевіряв належним чином дотримання заявником усіх критеріїв для отримання допомоги по безробіттю. Суд також постановив, що строк позовної давності міг бути застосований лише тоді, коли є підстави для задоволення цивільного позову; оскільки у цій справі позов задоволено не було, потреба детально досліджувати питання строку позовної давності була відсутня. Апеляційний суд скасував рішення суду першої інстанції та ухвалив постанову не на користь заявника, мотивуючи це тим, що обов'язком заявника було надати точну інформацію до центру зайнятості. Апеляційний суд не надав жодних коментарів щодо аргументів заявника про закінчення строку позовної давності для подання такого позову. Заявник подав касаційну скаргу, але Верховний Суд відмовив у відкритті касаційного провадження, оскільки у справі був незначний *ratione valoris*. До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на необґрунтованість судового рішення. Розглянувши скаргу заявника Європейський суд зазначив, що національні суди не виконали свого обов'язку обґрунтувати свої рішення та не розглянули відповідні та важливі аргументи, висунуті заявником. З огляду на конкретні процесуальні недоліки, а саме, що апеляційний суд не надав жодних коментарів щодо аргументу заявника про закінчення строку позовної давності для подання позову, що становить окрему підставу для відмови у такому позові, Європейський суд дійшов висновку, що заявник був позбавлений свого права на вмотивоване судове рішення, та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Оголошує заяву прийнятною;
2. Постановляє, що ця заява свідчить про порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з необґрунтованістю судового рішення;
3. Постановляє, що:
 - (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику суму, зазначену в таблиці у додатку; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.